

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

OPĆINA SVETI JURAJ NA BREGU

ZELENI PLAN
za
OPĆINU SVETI JURAJ NA BREGU

(usvojilo općinsko Vijeće, dana 23. travnja 2007.)

nakladnik:
Općina Sveti Juraj na Bregu

autori:
Siniša Golub, dipl.uč.
Davor Križaić, dipl.ing.
Zoran Šarić, dipl.ing.

tiskano uz potporu
Međimurske županije

Međimurje, 2007.

ZELENI PLAN za Općinu Sveti Juraj na Bregu

(usvojilo općinsko Vijeće, dana 23. travnja 2007.)

savjetodavne usluge pri izradi Zelenog plana:
udruga ZEO Nobilis, Međimurje : www.nobilis.hr

autori teksta:

Siniša Golub (ZEON)
Davor Križaić, načelnik općine
Zoran Šarić, član poglavarstva općine

operativna pomoć: Vera Grabar, tajnica Općine

Zeleni plan izrađen je uz sudjelovanje javnosti s područja Općine, kroz metodu javne diskusije svih čimbenika na području javnog života, zaštite prirode, okoliša i kulturne baštine. U izradu dokumenta bili su uključeni svi Mjesni odbori s područja Općine Sveti Juraj na Bregu.

Donatori projekta:

Općina Sveti Juraj na Bregu
Međimurska županija

Tisak: TAMPOSIT, Nedelišće

Naklada: 1000 primjeraka (prvo izdanje, travanj 2007.)

Posebna napomena autora i nakladnika:

Zeleni plan je opće i javno dobro, te se može citirati i koristiti prema volji i potrebama čitatelja, posebno stanovnika s područja Općine Sveti Juraj na Bregu.

za više detalja kliknite na:
www.svetijurajnbregu.com

PROSLOV

Izrađujući **Zelene planove** diljem Republike Hrvatske (a zasad postoji desetak službeno izglasanih Zelenih planova), udruga ZEO Nobilis kao stvaratelj tih dokumenata nailazi na istovjetne probleme s kojima se susreću sve hrvatske jedinice lokalne samouprave: nedostatna komunalna i društvena infrastruktura, nepostojanje jasne vizije upravljanja prirodnim resursima, demografski problem i napuštena odnosno zapuštena sela, premalo proračunskih sredstava za sve važne potrebe, itd.

No, dok su **problemi** uglavnom slični, **prednosti** koje pojedina općina ili grad ima na svojem području sasvim su jedinstveni, i uvijek iznova iznenađuje ljepota i neponovljivost hrvatskih krajeva. Kao i u drugim hrvatskim općinama, i na području Općine Sveti Juraj na Bregu "otkrili" smo vrijednosti koje tek treba prepoznati i registrirati kao potencijal za održivi razvoj, kako ove općine tako i Međimurja u cjelini.

ZELENI PLAN kao strateški dokument kojim se promišlja postojeće stanje i stvara vizija mogućeg održivog razvoja, uvijek obrađuje stanje pojedine općine s ta dva polazišta: problemi i prednosti. Problemi, koliko god bili slični u svim dijelovima Republike Hrvatske, zahtijevaju različit lokalni pristup rješavanju. Prednosti pak često ostaju lokalno nepoznate, jer je lokalnom stanovništvu teško vidjeti ljepotu u nečemu s čime se svakodnevno susreću. To je jedan od razloga zašto je Zeleni plan poželjno (nakon izglasavanja) otisnuti i distribuirati na lokalnoj razini - da ljudi shvate pokraj kakvih bogatstava svakodnevno žive i rade.

Općina Sveti Juraj na Bregu poznata je kao općina na čijem se području nalazi **spomenik prirode "Bedekovićeve grabe"** odnosno stanište leptira plavca. Kao takav, taj spomenik prirode već je upisan na listu prirodne baštine Europske unije (Natura 2000), pa je zato našao i svoje mjesto na naslovnici ovog tiskanog Zelenog plana. Nadalje, krajobrazna ljepota, bogatstvo vode i šumovitost područja čine Općinu Sveti Juraj na Bregu izuzetno privlačnom za svakodnevni život. Zato ova općina ne bilježi demografski pad, nego upravo suprotno - stalni rast broja stanovnika! Shodno tome, ovaj Zeleni plan je i svojevrsna "osobna karta" općine odnosno pozivnica, bilo za turistički posjet, bilo za stalno življenje u nekom od mjesta.

Na tragu drugih međimurskih općina, ali uz određene posebnosti, Općina Sveti Juraj na Bregu usvojila je ovaj dokument uz Dan planeta Zemlje 2007. godine, a istog je dana upriličeno i otvorenje prvog hrvatskog **"Spomenika šumi"** u Malom Mihaljevcu, selu u sastavu općine. Stoga je za vjerovati da će Općina Sveti Juraj na Bregu relativno brzo ostvariti i ostale ovdje zacrtane ciljeve, za opću dobrobit svojih žitelja, uz istovremenu zaštitu lokalne prirodne i kulturne baštine.

Siniša Golub

savjetnik u izradi Zelenog plana i
stručni suradnik za zaštitu prirode Međimurske županije

Na temelju članka 13. Statuta Općine Sveti Juraj na Bregu, Općinsko vijeće Svetog Jurja na Bregu na Svečanoj sjednici održanoj dana 23. travnja 2007. godine donijelo je

ODLUKU o usvajanju ZELENOG PLANA

za Općinu Sveti Juraj na Bregu

Članak 1.

Usvaja se "Zeleni plan za Općinu Sveti Juraj na Bregu" kao strateški dokument u vrednovanju prirodne i kulturne baštine Općine Sveti Juraj na Bregu.

Članak 2.

Poglavarstvo Općine Sveti Juraj na Bregu izdat će "Aksijski plan" za provedbu "Zelenog plana" u djelo, u roku 90 dana od dana donošenja Zelenog plana.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana donošenja.

Klasa: 021-05/07-01/100
Ur.broj: 2109-16/02-07-01

Pleškovec, 23.04.2007.

Predsjednik:
Josip Bajuk, prof.

1. UVOD

Zeleni plan je strateški dokument kojim se definiraju prirodne i kulturne vrijednosti određene jedinice lokalne samouprave, dokument kojeg općine i gradovi izrađuju dobrovoljno odnosno bez zakonske obaveze. U tom smislu, već sama izrada Zelenog plana jasno govori da je neka općina (ili grad) prepoznala svoje prednosti, te da - sukladno toj spoznaji - želi izraditi jedinstveni dokument u kojem će s jedne strane pobrojati svoje resurse i komparativne prednosti, te s druge strane navesti mogućnosti održivog korištenja tih prednosti s ciljem ekonomskog razvoja uz istovremenu brigu o zaštiti svojih temeljnih resursa. Zeleni plan u Republici Hrvatskoj izrađuje se od 2003. godine te ih je dosad izrađeno dvadesetak.

Općina Sveti Juraj na Bregu svoj Zeleni plan izrađuje od sredine 2006. godine, a potporu izradi dala je i **Međimurska županija**.

Glavninu poslova na izradi dokumenta odradila je lokalna ekipa ljudi predvođena načelnikom Općine (Križaić), uz savjetodavnu ulogu vanjskog konzultanta (Golub).

2. OPĆINA SVETI JURAJ NA BREGU

Općina se svojim ukupnim teritorijem nalazi u gornjem dijelu Međimurja, u perialpskom prostoru koji se odlikuje velikom dinamikom prostora i tipičnim elementima takvog prirodnog prostora. Općinom prolazi magistralna prometnica koja spaja Čakovec i Štrigovu, a na području Općine nema željeznice.

U sastavu Općine nalazi se **ukupno 9 naselja**, kako slijedi:

Brezje - 765 stanovnika
Dragoslavec - 460 stanovnika
Frkanovec - 328 stanovnika
Lopatinec - 947 stanovnika
Mali Mihaljevec - 454 stanovnika
Okrugli Vrh - 396 stanovnika
Pleškovec - 451 stanovnika
Vučetinec - 585 stanovnika
Zasadbreg - 893 stanovnika

Zbirno prema Popisu stanovništva iz 2001. godine, na području Općine živi ukupno **5.279 stanovnika** (od čega 2.621 ženskih, te 2.658 muških žitelja).

Sveti Juraj nad Vodom jedan je od središnjih toponima koji je resio ovu Općinu u prošlom vremenu, što samo po sebi govori o temeljnom (vodnom) bogatstvu ovog kraja.

3.

Općina Sveti Juraj na Bregu jedna je od najljepših općina u Međimurju, ako sagledavamo prostorno-estetsku sliku područja. Raznolikost prirodnih predjela i fenomena (šume i šumarci, livade košanice, doline s potocima, vinogradi, ...) kroz prošlost su ovu Općinu činili izrazito poželjnim prostorom za izgradnju vikend-kuća. Vezanu na tu društvenu činjenicu širenja naselja izgradnjom vikendica, danas je uočljiv jedan zanimljiv trend koji značajno **poboljšava demografsku sliku** ovog kraja.

Naime, u brojne, posebno one prostrane vikendice doseljavaju mlade obitelji kojima je takvo rješenje stambenog pitanja značajno povoljnije i kvalitetnije nego što je kupnja stambenog prostora u užem središnjem dijelu Međimurja. Za razliku od većine hrvatskih općina u ovom trenutku, dakle, Općina Sveti Juraj na Bregu nema izrazitih demografskih problema. Tim više što na područje Općine doseljavaju i mlađi ljudi, ali i oni visokoobrazovani koji si mogu i žele priuštiti kvalitetu življenja koju pruža prirodna osnova ovog dijela Međimurja.

Ta je činjenica izrazito važna za ukupni koncept Zelenog plana, jer pred Općinu stavlja i određene zadaće (u razvojnom smislu), ali joj daje i dobru bazu u ljudskom resursu koji je osnova svakog razvoja.

4. Elementi lokalnog identiteta Općine Sveti Juraj na Bregu

Dio stanovništva Općine iskazuje veliku osjetljivost spram fenomena koji tvore lokalni identitet. U tom smislu, svako je naselje u sastavu Općine upoznato s činjenicom da se na teritoriju Općine nalazi zaštićeni spomenik prirode "**Bedekovićeve grabe**", prirodni biser veličine 13 hektara (livade košanice uz potok Pleškovec) koji je svoje mjesto našao i u dokumentima zaštite prirode Europske unije (**Natura 2000**). Zaslugom lokalnih biologa, taj je lokalitet zaštićen od prosinca 2002. godine, i danas njime upravlja **Javna ustanova** za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Međimurske županije. Kao zaštitni znak područja ističe se leptir **PLAVAC**, te je Općina već pokrenula korake u definiranju lokalnog suvenira s prepoznatljivim motivima te vrste leptira.

VODA je također nezaobilazni element ovog područja. Bilo da se radi o bezbrojnim izvorima (kaptiranim i slobodnim), zdencima iz kojih ljudi stoljećima uzimaju vodu za piće ili potocima koji doprinose skladu gornjomeđimurskog krajobraza, voda je jedan od ključnih elemenata Općine.

VINOGRADI sa starim klijetima su podjednako ekonomska, ali i kulturološka kategorija ovog kraja, a prepoznatljivost dobrih lokalnih vina tvori dodatne razloge za turističko posjećivanje kojem Općina teži i iz čega želi generirati dodatne prihode lokalnog stanovništva.

Cjelovitu sliku Općine Sveti Juraj na Bregu moguće je sagledati tek posjetom tom području. Upravo zato je svako naselje u sastavu Općine definiralo svoje lokalne posebnosti, kako bi ih istaknulo i kroz kasniji Akcijski plan pretvorilo u atrakcije.

5. Regionalna prepoznatljivost

Na razini Međimurske županije, Općina je poznata (prije svega) po najvidljivijoj crkvenoj građevini u županiji, po **crkvi Svetog Jurja**. Taj je objekt vidljiv gotovo iz svih dijelova Međimurja, te iz velikog dijela susjednih regija. Služeći kao orijentir u prostoru, ali i kao negdašnje "marijansko svetište", crkva je jedan od najznačajnijih objekata na području općine. Na nju se nadovezuje i zgrada starog župnog dvora (farof), čija je buduća rekonstrukcija zamišljena u smislu društvenog, ekološkog i kulturnog centra ovog dijela Međimurja.

MOHOKOS kao vrh s najvišom međimurskom kotom (344 metara nad morem) također doprinosi imidžu ove Općine izvan njenih granica. No, kota Mohokosa je tek istaknuti vrhunac inače izrazito dinamičnog reljefa, gdje se na južnim padinama nalazi vinogradi, a na sjevernim pak šume. U dolinama između brijegova locirane su livade koje se još uvijek relativno redovno kose, a pokraj kojih (u pravilu) teče potok koji još više pojačava intenzitet ugone boravka u tom prostoru.

Ostale vrijednosti po kojima je Općina poznata izvan svojih granica pobrojane su u poglavljima uz svako naselje.

6. Ključni pojmovi lokalnih vrijednosti iz ovog Zelenog plana:

- zdenci s pitkom vodom i prirodni vodotoci ;
- vrijednost prirode (biološke i krajobrazne raznolikosti);
- šume i livade - zaštićena prirodna baština;
- vrijedna tradicijska baština i objekti (crkve i ostalo);
- ostali značajni elementi prirodne osnove.

7. Pristup temama iz Zelenog plana

Općina Sveti Juraj na Bregu odlučila se za **afirmativni pristup** u obradi tema koje ulaze u Zeleni plan. Shvaćajući, naime, da će određeni dijelovi komunalne infrastrukture doći na red u trenutku kad proračunske mogućnosti budu povoljne, naglasak je stavljen na komparativne prednosti koje treba dovesti do razine "brenda" kako bi stanovništvo Općine moglo generirati prihode iz tercijarnog sektora (prije svega turizma).

Nadalje, svakom je naselju pristupljeno pojedinačno, kroz konzultacije na razini **mjesnih odbora**. Upravo su na toj razini prikupljene najvrednije informacije vezane uz identifikaciju lokalnih vrijednosti različitih profila.

Nakon što je gradivo za Zeleni plan prikupljeno terenskim radom, prišlo se kompilaciji materijala po utvrđenoj metodologiji za izradu Zelenog plana, te su uz svaki prijedlog sročene i određene sugestije i prijedlozi za akciju.

Po usvajanju Zelenog plana, izradit će se i **Akcijski plan** koji će biti okvir za stvarnu provedbu ovdje navedenih ideja.

ANALIZA STANJA PO NASELJIMA U OPĆINI

8. BREZJE

Iako sam naziv naselja nedvojbeno podsjeća na bogatstvo breza, u naselju trenutno nema niti jednog brezika! Postoje, dakako, pojedinačna stabla breza, ali brezik kao takav ne postoji. Stoga je jedan od prvih prioriteta ovog naselja utvrditi lokaciju te kroz definirani projekt započeti uređenje brezika.

Kroz povijest, Brezje je bilo poznato i po **lončarskim jamama** iz kojih se vadila glina za izradu cigle. Dio naselja i danas se naslanja na najveću međimursku ciglanu, onu u susjednoj Općini Šenkovec. U svojem drugom dijelu, Brezje graniči s naseljem Slakovec u Općini Nedelišće, te u tom prostoru postoji jedna od najljepših međimurskih šuma iza kojih se otvara umjetna vodena **retencija Jegerszek**, pravi ures u prostoru. U tom smislu, nužna je suradnja između dviju općina kako bi se zajedničkim radom utvrdio koncept uređenja ovog prostora. Također, tu počinje i zanimljivi toponimski koridor "Brezje-Slakovec-Hrašćan-Trnovec" (sve redom biljne vrste!), kojeg treba osmisliti kao **poučnu stazu** vezanu uz prirodoslovnu prošlost Međimurja.

Svojom vrijednošću izdvaja se i **šuma Zelenbor** u kojoj se nalazi i Spomenik ustanku antifašista. I šumu i spomenik potrebno je sustavno održavati i njegovati, što se nameće kao jedan od osnovnih zadataka u realizaciji Zelenog plana.

Na području Brezja, povijesno je poznat i zvjerinjak (vjerojatni dio lovišta) poznatog grofa Feštetića, što dugoročno može postati baza za turističku atrakciju.

Mjesni odbor inicirao je snimanje filma, te je o Brezju snimljen dokumentarni film (prosinac 2006.).

9. DRAGOSLAVEC

U Dragoslavcu je detektirano **više izvora vode**. Na tim je izvorima potrebno utvrditi kvalitetu vode te je - ako zadovoljava standarde i propise - predstaviti budućim turistima (posjetiteljima). Dok urbani svijet konzumira vodu iz boce, prava atrakcija postaju upravo izvori iz kojih se voda može direktno piti! Jedan od tih izvora u Dragoslavcu je i ishodište jednog kraka Potoka Trnave.

Stari rudnik ugljena na području naselja potrebno je detaljno istražiti kao potencijal (u smislu isplativosti i sigurnosti za posjetitelje), te - ako postoje preduvjeti i interes vlasnika - revitalizirati kao prvoklasnu turističku atrakciju.

Od uporabne baštine javlja se i veliki broj **starih preša** za grožđe, od kojih jedna datira čak iz 1860. godine.

Stara škola u tom naselju u kratkom roku može postati **HOSTEL** za sve veći broj posjetitelja koji na područje Općine dolaze privučeni brojnim atrakcijama. S obzirom da je gorući problem na razini Općine upravo nedostatak smještajnih kapaciteta, projekt HOSTELA mora se realizirati u što skorije vrijeme.

U području poput ovog koje je izraziti vinorodni kraj, postoji potreba za lokalnim udruživanjem vinogradara i podrumara, oko osmišljavanja programa i sadržaja za potencijalne turiste.

10. FRKANOVEC

U trenutku izrade Zelenog plana, ovo je naselje najpoznatije po **staroj međimurskoj tradicijskoj kući (hižici)** koju je prije nekoliko godina otkupila i primarno zaštitila Međimurska županija. Kuća s gruntištem nalazi se na lokaciji Vodeninski breg i predstavlja potencijalnu atrakciju odnosno bazu za eko-turističko domaćinstvo. Ovo je veliki potencijal u smislu ZP-a.

Na području naselja izvire čak **tri potoka**, uz korita kojih prolazi i stara "**Školska pot**" odnosno putevi po kojima su u prošlosti brojne generacije odlazile do škole i natrag. Taj se put mora trasirati i urediti kao turistička i rekreacijska šetnica koja u svojoj trasi mora tangirati i druge lokalne atrakcije poput starih stabala (npr. kestena) ili izuzetno čistih šuma u ovom dijelu Općine. Dakako, i na području ovog naselja postoji nekoliko vrijednih zdenaca s pitkom vodom.

U naselju je u izgradnji i privatni "**duhovni centar**" (vlasnik Zlatko Bacinger) čije se otvorenje očekuje vrlo skoro. Zelenim planom utvrđuje se postojanje tog centra na području Općine.

11. LOPATINEC

Jedno od najvećih vrijednosti ovog područja jest **retencija Jegrszek** koja je nastala umjetnih pregrađivanjem doline (sa svrhom sprečavanja poplava), ali se odlično uklopila u prirodni krajobraz, pa sada predstavlja oazu za prirodni svijet. Tu postoji mogućnost uređenja eko-centra na potezu od Općine Sveti Juraj na Bregu prema Općini Nedelišće.

Vinski muzej i restoran s tradicijskom gastro-ponudom dvije su značajne stavke u pansionu "**Jurjevska klet**" kojeg uređuje vinar Dejan Jambrović, tik uz crkvu Svetog Jurja. Tu se u prvoj fazi osigurava smještaj za dvadesetak osoba, a kasnije za čak osamdesetak osoba. Strateški, ovo će značajno unaprijediti ponudu smještaja na području Općine, što Zeleni plan uzima u obzir.

Sportski kapaciteti (prije svega tenis-igrališta) značajni su resurs ovog naselja, što treba i nadalje razvijati kao osnovu za **rekreacijski turizam**. Tu se posebno ističu "Tenis centar" i "Međimurski dvori".

Od **ostalih vrijednosti**, ističe se nekoliko vrijednih objekata poput stare župne kuće (starost oko 250 godina), stari zdenci te spomenici sakralne arhitekture (raspela i poklonci).

Lopatinec je, po broju stanovnika, najveće naselje u sastavu Općine, a zbog određenih gospodarskih subjekata iskazuje i najviše nezadovoljstva mještana - upravo zbog negativnog učinka manjih industrijskih subjekata na kvalitetu življenja (buka, smrad, onečišćenje zraka i vode, ostalo). Tamošnje stanovništvo redovno ukazuje te na relativno značajne zagađivače okoliša, pa ih Zeleni plan svakako uzima u obzir.

12. MALI MIHALJEVEC

Gledano iz ptičje perspektive (sportski zrakoplov), ovo je naselje jedno od najzanimljivijih u Međimurju. Naselje je, naime, poput ptičjeg gnijezda okruženo - šumom. **ŠUMA** je u prošlosti odigrala veliku ulogu u razvoju ovog naselja. Iz lokalnih šuma odvozila se hrastovina koja je služila za izradu željezničkih pragova (relacija Budimpešta-Rijeka), a lokalno stanovništvo skupljalo je i "smoligu" odnosno trijeslovinu crnogorice koja se koristila za potpalu u domaćinstvima. Ta je aktivnost u prošlosti generirala i značajni dio prihoda dijela stanovništva, a tradicija odnosa prema šumi danas se očituje kroz povećanu brigu lokalnih šumoposjednika prema šumi.

Samo naselje prilično je aktivno u svojem uređenju i brizi za **prirodne resurse**. Izrađen je popis preko 600 privatnih šumoposjednika koji svoju šumu imaju na području ovog naselja, te je (između ostalih) i odavde krenula inicijativa za osnivanjem međimurske "**Udruge privatnih šumoposjednika**". Tijekom izrade Zelenog plana, javila se i ideja postavljanja "**Spomenika šumi**", što će biti prvi spomenik te vrste na području Republike Hrvatske.

Na granici s naseljem Brezje, naselje se naslanja na zaštićeni spomenik prirode "**Bedekovićeve grabe**" te je tu (osim leptira) izražena i nazočnost drugih životinjskih i biljnih vrsti. Potrebno je to rubno područje naselja također uvesti pod aktivno upravljanje u smislu zaštite prirode, kako bi se sačuvala cjelovitost ekoloških koridora na ovoj lokaciji gdje donje Međimurje po reljefu polako prelazi u gornje.

13. OKRUGLI VRH

Naznačajniji **zdenac** u ovom naselju jest onaj na gruntištu Marije Horvat, čija dubina iznosi oko pedesetak metara, a koji je poznat i po svojem neprestanom šumu. Posjetitelj ima dojam kao da na dnu zdenca teče rijeka. Sam zdenac ima veliku atrakcijsku moć, pa je potrebno smisliti "priču" kojom bi turistički vodiči mogli objasniti legendu o Svetom Jurju, svecu po kojem Općina nosi ime i čiji je lik na grbu Općine.

Potrebno je odabrati prikladni potok i točnu lokaciju kako bi se uredila "**oaza duhovnog mira**" za što postoji resurs na području ovog naselja.

Zbog zanimljivog naziva naselja, bilo bi poželjno oblikovati turistički identitet temeljem na pojmu "okruglo", bez obzira da li se radi o kružnoj šetnici ili nekom vidikovcu koji bi bilo smješten na prikladnom kružnom platou na odabranoj točki.

Mladež koja se okuplja u svojoj udruzi ima ideju osnivanja "**Zbirke štumbleka**" jer u naselju već postoji velika kolekcija glinenih vrčeva - štumbleka. Vezano uz legendu o ljekovitoj zemlji (Bračovec) iz koje su ti štumbleki napravljeni, ova ideja također ima veliki potencijal za lokalni razvoj.

14. PLEŠKOVEC

Ovo naselje ima najviše pobrojanih pojedinačnih elemenata vezanih uz Zeleni plan. Prije svega, ističe se blizina kote **Mohokos** kao najviše točke Međimurja, a također i niz bunara koji su ovdje dodatna atrakcija - jer se čini začudnim da na samom vrhu Međimurja ima vode u relativno plitkom sloju zemlje.

Stari župni dvor jedan je od najvećih kapitala (u smislu potencijala) koje Općina ima na svojem području. Riječ je o zgradi koju je prije desetak godina preventivno obnovila Međimurska županija, a objektu tek predstoji prava obnova interijera i stavljanje u funkciju na korist svih žitelja Međimurja i šire (u smislu turizma).

U objektu je poželjno urediti "**Zavičajnu zbirku leptira Plavca**" jer taj leptir obitava upravo na lokalitetu tog naselja. Također, u objektu se može urediti i pokazna soba "**oldtimer**" vozila jer je aktivnost skupljanja i uređivanja starih vozila značajno prisutna baš u Pleškovcu. U svakom slučaju, stari župni dvor mora dobiti dostojnu ulogu u društvu, jer je inače osuđen na propadanje.

Pored crkve Svetog Jurja najbolja je moguća točka za **vidikovac**. Projekti za njegovo postavljanje već postoje, pa je potrebno srediti sve preduvjete da se taj objekt što prije postavi na odabrano mjesto.

Postoji ideja da se u centru Pleškovca formira i **naselje "Sveti Juraj na Bregu"** kako bi konačno i u stvarnosti postojalo naselje po kojem Općina nosi naziv.

Od zdenaca, izdvaja se **Curek** na lokaciji Pajnogačova graba, te stari župni bunar (dubine 45m).

Nezaobilazna tema vezana uz Pleškovec je otvorena mogućnost utiskivanja tekućeg otpada u **napuštene bušotine poput one "Alfa 1 Lopatinec"**, čemu se lokalna zajednica oštro protivi. U tom smislu, u Zelenom planu još se jednom naglašava negativni stav prema ideji utiskivanja te vrste ili bilo koje druge vrste otpada na području Općine. Općina Sveti Juraj na Bregu ima prevelike prirodne resurse i svijest o vrijednostima tih resursa. Sukladno tome, olako odricanje od razvoja temeljenog na prirodnim datostima ne dolazi u obzir. Iako se to može shvatiti kao NIMBY sindrom, Općina zadržava pravo da na svojem teritoriju ne dozvoli deponiranje bilo koje vrste otpada.

Na području naselja Pleškovec, nalazi se najpoznatije međimursko malonogometno igralište - kompleks Venera.

15. VUČETINEC

Murai-ov zdenac utvrđuje se kao najdublji zdenac u Međimurju, s čak 68 metara dubine. Njegova je pozicija vrlo blizu najviše međimurske kote Mohokos, na posjedu obitelji Levačić.

U Vučetincu postoji i atrakcija "**Meteorološkog zdenca**" na imanju "Borovjak". Pomoću tog zdenca moguće je predvidjeti meteorološke prilike nekoliko dana unaprijed, pa ga je potrebno urediti kao atrakcijsku točku za organizirane izlete.

Rodna kuća **pjesnika Vinka Kosa** također je nazaobilazna činjenica vezana uz lokalnu kulturu. Međimurje općenito nema previše poznatih pjesnika i pisaca, pa se ova činjenica uzima kao izrazito vrijedna spomena unutar Zelenog plana.

Naselje obiluje **livadama košanicama** i dolinama kroz koje prolaze izdašni i čisti potoci, pa treba prići trasiranju i uređenju poučnih staza. Stazom treba povezati sve zanimljive točke koje služe odmoru i rekreaciji stanovništva. Posebnu brigu treba posvetiti lokacijama na kojima se voda iz potoka razlijeva po niskim livadama, tvoreći tako vlažna staništa prikladna za razvoj specifičnog biljnog i životinjskog svijeta.

Najviša kota Međimurja - MOHOKOS - nalazi se na području naselja Vučetinec.

16. ZASADBREG

Prije desetak godina bila je objavljena razglednica izvora **CUREK** na Habaju. Izvor je u međuvremenu kaptiran u zdenac i služi kao okupljalište u prirodi lokalnog stanovništva. No, zbog izdašnosti izvora i njegove odlične lokacije u prirodnom okruženju, potrebno ga je profilirati kao atrakciju, te naglasiti "ljekovitost" izvorske vode u smislu jačanja životne potencije (podjednako muške i ženske). **Izvor CUREK u Zasadbregu lociran je** između Tukove i Jugoštinove ulice. Zbog strateškog značaja tog izvora, navodi se njegova točna lokacija kako ne bi došlo do zabune ili zamjene s nekim drugim izvorom identičnog naziva "Curek".

Od postojećih starina, izdvaja se **vatrogasna šprica** stara preko 100 godina, te isto toliko **stara očuvana hiža** (vlasnik Vlado Novak). Na ulazu u mjesto od strane Malog Mihaljevca locirana je **stara preša** koju vlasnik namjerava uskoro obnoviti.

Postoje priče vezane uz **grofa Fadana** koji je ovdje imao svoj posjed, a po kojem se i danas zove dio naselja. Potrebno je istražiti značaj tog grofa za razvoj mjesta u prošlosti, jer narod još i danas prepričava priče iz njegovog vremena.

Zasadbreg je mjesto na sedam brežuljaka, pa tu geografsku činjenicu svakako treba profilirati kao "bajkoviti brend". Broj sedam u sebi krije magičnu moć koje se ne smijemo olako odreći. Pritom je potrebno poticati i druge elemente razvoja, poput ekološke proizvodnje hrane ili izrade rukotvorina, ali također voditi brigu i o uređenju mjesta (primjerice postavljanjem koševa za otpatke i slično).

OPĆINA SVETI JURAJ NA BREGU KAO CJELINA

17. Uz sve navedeno, prostor Općine mora se sagledati i kao cjelina koja u neke atrakcije mora uložiti više truda i sredstava, jer će isplativost tih ulaganja biti brža i veća. Akcijskim planom definirat će se popis projekata za prioritetnu realizaciju.

Budućnost ove Općine može se lako zamisliti na polju eko poljoprivrede, turizma baziranog na ponudi seoskih domaćinstava te na resursu očuvane prirode. Projektne ideje poput različitih šetnica ili trim staza, uređenja tradicijskih hižica do kojih vode biciklističke staze, uređenja starih rudnika ili postavljanja spomenika šumi, (...) jasno pokazuju da u mjesnim odborima postoje ideje koje streme prema tom cilju.

Društveni život po naseljima također je bogat. Nezaobilazni su malonogometni turniri (poput onog na Veneri), olimpijade starih sportova, vatrogasna natjecanja, Jurjevski dani općine, aktivnost ženskih udruga, itd. Prošćenja su još uvijek živi dio tradicije, a u pravilu se uvijek događaju u mjesnim centrima. Općina je poznata upravo po "**prošćenjima**", jer nekada se ovdje hodočastilo iz svih dijelova Međimurja, pa i iz šireg područja.

Crkva Svetog Jurja neprocjenjivi je dio baštine ove Općine, te točka po kojoj je Općina prepoznatljiva izvan svih lokalnih okvira. **Postavljanje vidikovca** uz tu crkvu jedan je od logičnijih projekata koji slijedi u bliskoj budućnosti.

Kao nužnost, javlja se i ideja osnivanja **turističkog info-ureda**, kako bi se sve veći nadolazeći broj turista (posebno onih koji ovuda prolaze na putu do Toplica Sveti Martin) usmjerio na lokalne atrakcije i na lokalnu turističku ponudu.

Ovim Zelenim planom percipira se i **značajna mogućnost razvoja** znanstvenog (pa i kongresnog) **turizma** temeljenog na činjenici zaštite

spomenika prirode "Bedekovićeve grabe" koji je uvrštena na popisa NATURA 2000 Europske unije.

Naravno, **bez gospodarstva nema razvoja**. No, gospodarske zone treba razvijati u strogo definiranim zonama, poput one u Brezju. Također, potrebu za zonama poljoprivrednih farmi urediti na način da iste ne zadiru u velike prirodne (biološke i krajobrazne) vrijednosti općinskog područja.

Iako je Općina poznata kao **vinorodni kraj**, ipak nije dovoljno profilirana odnosno lako prepoznatljiva u tom smislu. Zato je potrebno okupljati sve lokalne vinare i neinstitucionalno stalno ojačavati taj sektor različitim poticajima i organiziranom promidžbom lokalnih vina i obiteljskih gospodarstava.

Uočen je i **problem nedostatka smještajnih kapaciteta** na području Općine. Trenutni broj registriranih smještajnih kapaciteta uopće ne zadovoljava stvarne potrebe, pa je poticanje **projekta HOSTELA** jedan od prvih koraka koji mora ispraviti takvo stanje. U tom smislu, već postoje određeni prijedlozi za lokaciju (škola Dragoslavec ili stari župni dvor Pleškovec), no potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju i pronaći modele investiranja (javno ili privatno investiranje).

Nakon profiliranja općine kao "najzelenije, najčišće i najpoželjnije" međimurske destinacije, nužno je tiskati promidžbene tiskovine koji zasad uopće ne postoje! To se postavlja kao jedan od prvih prioriteta u realizaciji ovog Zelenog plana.

Komunalna i društvena infrastruktura koja mora pratiti ostalu nadogradnju po odrednicama iz Zelenog plana, dio je posla Općine koji se odrađuje sukladno planovima i programima razvoja baziranih i na drugim fondovima (županijskim, državnim, europskim), te će se u tom smislu realizirati kroz osnovni rad Općine.

18. ZAVRŠNA ODLUKA

Akcijski plan za provedbu Zelenog plana u djelo

Obvezuje se Poglavarstvo Općine Sveti Juraj na Bregu da u roku tri mjeseca od dana izglasavanja ovog Zelenog plana pripremi konkretni **Akcijski plan** za provedbu Zelenog plana u djelo, i to za godinu 2007. i 2008.

Akcijski plan mora biti temeljen na odrednicama ovog Zelenog plana, s time da se određuju strateški projekti od značaja za cijelu Općinu, te projekti od značaja za pojedine Mjesne odbore.

Za provedbu Zelenog plana u djelo, zadužuje se Poglavarstvo Općine Sveti Juraj na Bregu, u suradnji s pojedinim Vijećem mjesnog odbora.

ZAHVALA

U ime uprave Općine Sveti Juraj na Bregu, najsrdačnije zahvaljujem svim pojedincima i udrugama s područja Općine, koji su se aktivno uključili u izradu ovog Zelenog plana. Posebnu zahvalu izražavam Vijećima Mjesnih odbora koji djeluju u sastavu naše Općine, a bez čijeg truda ovaj Zeleni plan ne bi bio cjelovit.

Ukoliko se ukaže potreba ili se steknu nove spoznaje, Zeleni plan može se u dogledno vrijeme nadopuniti novim idejama koje će biti od koristi cijeloj Općini i svim žiteljima koji ovdje žive. U tom smislu, uz ovu zahvalu, pozivam VAS na daljnju suradnju u oživotvorenju ovog dokumenta, te u kreiranju novih ideja kojima ćemo našu općinu učiniti još ljepšom, zelenijom i čistom; za sebe, za naše goste i za naše potomke.

S poštovanjem,

Davor Križaić
načelnik općine Sveti Juraj na Bregu

Bilješke:

www.svetijurajnabregu.com

Bilješke:

www.svetijurajnbregu.com